

vroeger & *nu*
Kerksken

TENEDEDE

SCHRAVENKERSSELAER

BRANTEGENTENECKENT

BOUCKENT

KERCKEN

Chaussée

Moulin de Kercken

M

M

80

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

80

80

80

80

80

80

80

80

80

80

80

80

80

80

80

80

80

80

80

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

72

<

Kerkkenboek

De wittenhoek

Wij rijden 'Kerkken' binnen over de Geraardsbergsesteenweg. Het café links 'bij Buyl' werd jaren open gehouden door het koppel Gaston Van Keymolen en Maria Buyl. Dit gebouw op Kerkkenhoek werd wit geschilderd en heet nu 'In de Witten Hoek'.

Victor Van Der Haegen liet een tweewoonst bouwen op de hoek van de Geraardsbergsesteenweg en de Hollestraat. In het hoekhuis rechts was het postkantoor en woonde de postmeester met zijn gezin.

In het huis daarnaast woonde de familie Frans Coppens-Ida Van Der Haegen. Deze woning is nu eigendom van Clement Volckaert en Jeanine De Jaeger. Gedurende WO II stond in de grote garage een autobus van 'De Straal', de autobusfirma van Victor Van der Haegen.

De twee lagere huizen werden afgebroken wegens de modernisering van de steenweg (1957). In het eerste huis woonde de familie Emiel Baeyens, ('Krawwers Mil').

Om op de kerktoeren het uur af te lezen moest je wel aan de voorkant gaan kijken.

Op de recente foto is de tuin van Van Den Storme verdwenen en hebben we een mooi zicht op café Korlick, de plaats waar eens het klooster was.

Kerkskenenboek

Eerste autobus

In 1925 startte Victor Van der Haegen, pas terug uit Amerika, zijn autobusdienst 'De Straal' genoemd naar de krant 'De Straal' die hij samen met zijn zoon Julien uitgaf in Detroit. Zijn twee tweedehandsbussen pendelden van Kerksken naar Aalst, vijf maal per dag.

Op de achtergrond staat de legendarische herberg 'In 't Horlogieken' die zijn naam dankte aan het feit dat een uitbater horlogemaker was. In 1880 werd de herberg gerund door het echtpaar Frans De Schrijver-Nathalie Droesbeke. Een nicht, Ida Van der Haegen huwde Frans Coppens in 1927 en hebben de zaak verder gezet tot 1950. Nadien kwam er Alfons De Schrijver en Paula Baeyens en werd de schrijfwijze aangepast "'t Horlogeken'.

In de jaren vijftig waren er de gekende kasteleins Arthur Van Keymolen-Rosa Van Landuyt (1954-1973) en Gilbert Van Vaerenbergh-Greta Coppens, van 1974 tot 1977.

Tot 1974 kwamen de bolders hier wekelijks hun geliefkoosde sport beoefenen.

Het pand onderging nadien een grondige restauratie maar behield de typische voorgevel. In 1993 verkocht eigenaar Emiel Coppens dit 'monument' aan Willy Michiels. Eerlijkheidshalve moeten wij er aan toevoegen dat deze herberg op het grondgebied van Haaltert staat, maar aanzien wordt als een deel van het patrimonium van Kerksken.

De verbouwing in 1892 onder leiding van de Aalsterse architect J. Goethals

Kerkkerendag

Sint-Martinuskerk

Oorspronkelijk was de Sint-Martinuskerk een laatgotisch gebouw uit de 16e eeuw, dat in 1892 werd vergroot. De toren was vierkantig en had een 11 meter hoge spits.

Het gebouw ingeplant op een heuvel, oogde mooi bij het binnenkomen van het dorp.

In de vroege morgen van 4 april 1990 stortte de toren en een gedeelte van het kerkship in. Gelukkig vielen er geen slachtoffers.

Een nieuwe kerk werd gebouwd volgens het *'Basilicaprincipe - hoog geplaatste vensters in de kerkmuren'* met integratie van de resterende kerkgedeelten. Op zondag 4 februari 1996 kon Mgr. Luystermans de nieuwe kerk inwijden.

Tot de kerkschat behoort zeker een neoclassicistische Ecce Homo en een fraaie kruisweg in brons van May Claerhout.

© ACL

Pastorie Van Hoeywissenstraat

De pastorie

De in 1976 fraai gerestaureerde pastoorswoning staat bij de kerk. De muurankers verwijzen naar het jaar 1749, bouwjaar van een grondige verbouwing met o.m. de toevoeging van een tweede verdieping. Het is waarschijnlijk het oudste gebouw van het dorp.

Bij de inhuldiging van het vaandel van de H. Hartbond werden de wijkmeesters door Mgr. Callewaert ontvangen in de pastorie.

Rond de kerk

weefnijverheid, de kroon verwijst naar het folkloristische Driekoningenfeest en de jeneverfles was niet weg te denken uit het dagelijkse leven van de modale dorpling. In geen enkel dorp waren er zoveel 'geneverkotjes'!

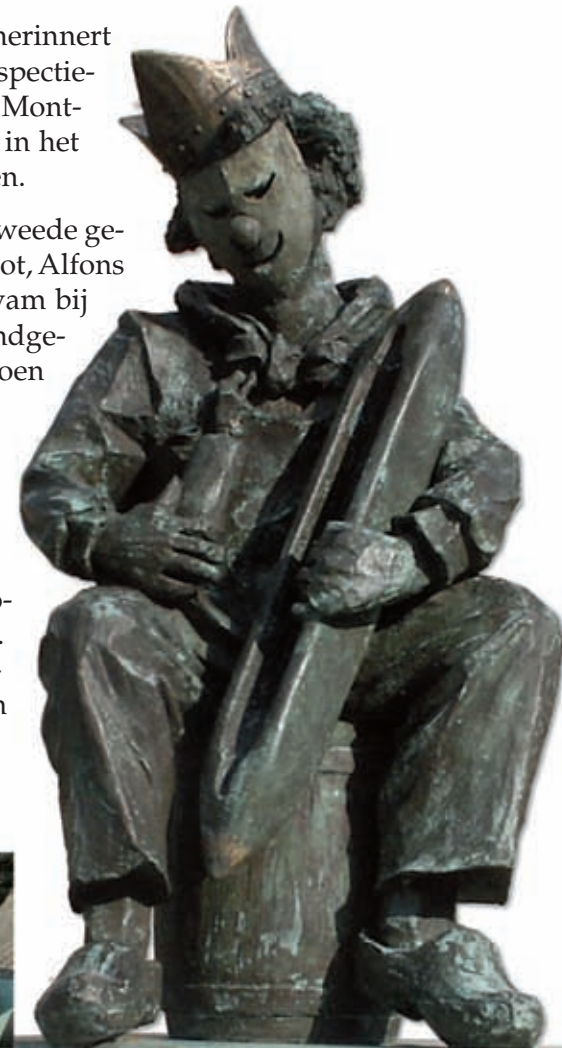
Tegen de omheiningmuur herinnert een gedenkplaat aan een inspectiebezoek van veldmaarschalk Montgomery, op 16 maart 1945 aan in het dorp gelegerde Engelse troepen.

Aan de kerkmuur kwam een tweede gedenkplaat voor een dorpsgenoot, Alfons De Waegneer (19 j.) die omkwam bij de bevrijdingsoperatie van landgenoten in Stanleystad in het toen woelige Kongo in 1964.

Ter herdenking van de ramp met de Titanic op 15 april 1912, waar toen ook vijf dorplingen verdronken, werd op zondag 12 april 2012 een monument onthuld aan de kerk. Het symboliseert een scheepsboeg en één van de schouwen van het reuzenschip.

Buiten het gebouw herinnert het bronzen beeld 'De Jeneverdrinker' van beeldhouwer Herman De Somer, aan de levensvisie van de Kerkskenaar: de schietspoel is symbool van de

'De jeneverdrinker'

Herman De Somer
1976/2006

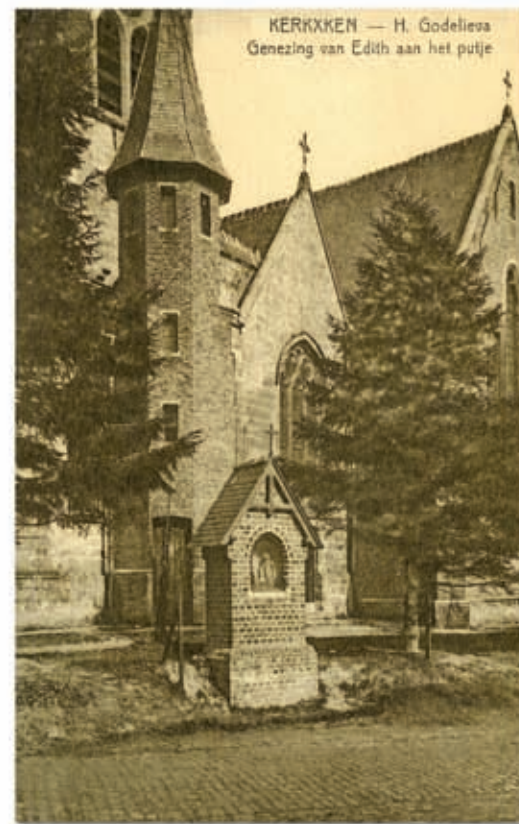
Naar Godelieve te Kerksken

Sinds 1862, toen pastoor Ferdinand Van Hoeymissen de relikwie van de H. Godelieve ontving van het Gentse begijnhof, werd de martelares vereerd te Kerksken. Van einde en verre kwamen jaarlijks honderden gelovigen gedurende het octaaf van de heilige (10 -17 juli) 'naar den ommegang' te Kerksken.

De H. Godelieve werd aanroepen tegen keel- en oogziekten.

In 1923 liet pastoor Baert zes kapelletjes bouwen in de omgeving van de kerk. In elk kapelletje wordt een gebeurtenis uit het leven van de heilige uitgebeeld.

Het abdijmuseum te Gistel, het Godelievedorp, bezit een vaandel uit 1926, die door de toenmalige kerkraad van Kerksken in bewaring werd gegeven.

Pastoor Van Hoeymissen

† Halde aan **Herweerden heer VAN HOEYMISSEN, Pastor-Jubilaris.**
KERKXKEN, 1852-1882.

Verhef, mijn stem, verhef thans uwe toonen,
Ter eere van Hem, den Held van dezen dag,
De Priester Gods, die bij al zijne kroonen,
De Jubelkroon heden nog tellen mag,
Die Vijftig Jaar als Pastoor heeft gestreden,
En strooide hier het heiligmakend zaad;
AAN GOD voorreest, ons vuur'ge dankgebeden
Voor Hem die nog aan 't hoofd van Kerkxken staat.

Er was een tijd dat Kerkxken stond te beven
Voor al d'ellend die haar zoo vreeslijk sloeg;
Wie heeft alsdan den nood teruggedreven,
Wie was 't die d'armoë uit ons midden joeg ?
De Priester Gods, den Engel onzer streken,
Den jongen Held, die kloek en onverzoot,
Zelfs in het Hof dierf gaan ten beste spreken,
En Jubilaris in ons midden staat.

Wie was 't die hier de Nijverheid deed bloeien,
En weelde bracht, waararmoë was voorheen?
't Was hij voor wie wij heden bloemen strooien,
Wijl groot en klein vereen'gen hun gebeden :
Ten dank den Heer die ons Hem heeft gegeven,
Den kloeken Man in priesterlijk gewaad,
Die eer en deugd in Kerkxken heeft verheven
En Jubilaris in onzen midden staat.

Aan hoogerhand kwam men zijn roem te melden,
Zijn faam vloog rond, gedrukt op perkament,
Maar reiner lof oogste hij op Kerkxkens velden,
In d'hartes waar zijn liefde staat geprent,
Geprent om 't Goed dat hij hier wist te stichten ;
Geprent door dankgevoel dat nooit vergaet,
Geprent zoolang de Zonne ons zal lichten,
Zoolang in 't Dorp een huiske rechte staat.

Aan U, Herder, aan U is thans gegeven,
Te zien het aur, het heilig ure slaan,
Als al uw Volk, door dankbaarheid gedreven,
Uw Grije Hoofd met zegen komt belaan;
Aanvaard, aanvaard de zuivre liefdeblijken,
Aanhoor den wensch, van heden en altijd,
Moog' dag aan dag uw kroone nog verrijken,
O waarde Man, die Jubilaris zijt !

Pastoor Ferdinand Van Hoeymissen (°Uytbergen, 1796 en +Kerksken, 1887), de priester Daens van Kerksken was een zeer merkwaardig figuur. Hij bracht het zeer arme dorp welstand en aanvaardbare levensomstandigheden, ook voor de modale parochiaan.

In zijn 50-jarig priesterschap stichtte hij het klooster en een kantschool die ruime bekendheid verwierf.

Door concurrentie, door onfrisse praktijken en door de invoering van de leerplicht in 1914 kwam er een einde aan de kantschool.

Tot ca. 1930 werd de kantproductie door de kloosterzusters verzorgd om dan definitief overgenomen te worden door plaatselijke kantfabrikanten.

TEN ZALIGE GEDACHTENIS
VAN DEN HERWEERDEN HEER
FERDINANDUS
VAN HOEYMISSEN,
die, geboren te Uytbergen den 24 Maart
1796, priester gewijd werd den 4 December
1823, achtervolgens stond als onderpastor
te St-Niklaas, te Kortrijk en te Moerbeke ;
pastoor genaemd werd te Kerkxken den 11
November 1832, alwaar hij na 54 jaren
herderlijken arbeid aan de liefde zijner
kudde ontruft werd den 8 Maart 1887, in
den gezegden ouderdom van bijna 91 jaren.

RID VOOR ZIJNE ZIEL
R. I. P.

Ievervolle priester, nam hij elke gelegenheid
waar om zijn volk te onderrichten in hetgeen de
zaligheid aanbragt. Wetende, dat de lodigheid het
aanmoeten te den d'atras, wist hij lezaren tot
werkzaamheid op te wekken. Hij stichtte werk-
tuinen, offerde geld en goed om ze te doen bloei-
ven, en als eigen bezit te kerk schoten, wende
de hij zich te vrienden en kennissen. Door die
vrijwillige middelen trachtte hij de eeuwige beza-
gen zijner schapen te bevorderen. Ook goet
lezen van hem deze getuigenis : transitit
benefactio ! Al zijne voetstappen zijn door
welken gekenmerkt.

Zoet hert van Jesus wees mijne liefst,
300 dagen afaat.

Zoet hert van Maria wees mijne zalig-
heids,
300 dagen afaat.

Heilige Jozef, vriend van het H. Hart,
bid voor mij,
300 dagen afaat.

Stapeldruk. M. De Mol en Ed. Avoux, Ninove.

Hand. Ede. de Ferdinand Van Hoeymissen

Kunstig kant

Niet alleen in Haaltert werd het kunstige kantwerk vervaardigd door honderden kantwerksters, maar ook in Kerksken waren talrijke kantuitgevers actief.

Een grote eer viel hen te beurt toen het kantatelier onder de leiding van Catharina Fermon de opdracht kreeg mee te werken aan het bruidskleed van prinses Hendrika, de kleindochter van koning Leopold I, voor haar huwelijk met prins Emmanuel d'Orleans. Ruim 200 kantwerksters werkten mee aan het kunststuk.

Als beloning én appreciatie bood de Gravin van Vlaanderen aan de kantwerksters een feestmaal aan in het gemeentehuis. Het werd een feest *'zoo wel gelukt, dat het nooit uit het geheugen der inwoners van Kerkxken zal gewischt worden.'*

De families Fermon en De Cooman waren de actiefste in het kantmilieu. Marie en Octavie Fermon (foto rechts) werden zeer gewaardeerd.

Het huis Celestine De Cooman vervaardigde een gedeelte van de bruidsluier van prinses Marie-Josée, de zus van koning Leopold III, die in 1930 huwde met kroonprins Umberto van Italië.

Na WO II verdween het naaldkantwerk en werd overgeschakeld op lacet en strikwerk.

In 1950 verdween de huisnijverheid die meer dan 100 jaar voor vele gezinnen een bron van inkomen was definitief.

Kerkskendorp

Ouden bareel

Links van de kerk bevond zich de herberg 'In den ouden bareel' bij Frans Van Den Storme. Om het onderhoud van de wegen te bekostigen werd een wegenbelasting geheven, het zogenaamde 'calseyegel'. Het werd berekend per paard of wagen en betaald aan de ontvanger die zich in de herberg installeerde. De begeleider kon dan de dorst lessen aan de 'barrières' of aan 'den bareel'.

Dit café was gedurende vele jaren het lokaal van de socialistische partij. Tussen het café en de kerk was een publiek toilet zonder waterspoeling.

Het kleine, witte huis was van 'Fientjen'. In haar testament vermaakte zij haar eigendom aan de parochie, dat ca. 1840 de eerste gemeenteschool werd.

Later werd dit huis verkocht aan slager Paul Van Melckebeke. Nu is hier frituur 'Het Frinketje' gevestigd.

In het huis rechts woonde de hoefsmid Podevijn in de woning van de vroegere koster Van Wijnendaele. Het gebouw werd gesloopt voor een parking.

Den doop

Dit is één van de merkwaardigste prentkaarten van het vroegere Kerksken.

Een jonge 'Keskenaar' wordt opgenomen in de dorpsgemeenschap. Het is 16 uur en de wandeling via de dorpskerken kan beginnen.

Op de foto staan nog twee historische 'staminees'.

'In den ouden bareel' van familie Van den Storme en rechts het café 'Bij Korlick', het enige gebouw dat nog rest van de hui-zenrij.

Kerkskendorp

Kerksken Dorp

Het hoekhuis links was ooit het klooster met kantschool en werd gesticht door pastoor Van Hoeymissen.

Later werd dit het café 'bij Korlick' met als uitbater 'Fil', bijnaam van Theophile Renneboogh. De broer van 'Fil' was Jozef Renneboogh (*Celle Jef*), vertegenwoordiger van de brouwerij Zeeberg.

Los van het grote gebouw staat een feestzaal waar reeds in 1929 toneel werd gespeeld door 'Voor taal en volk', de tegenhanger van 'Kunst en vermaak' de toneelvereniging die actief was in zaal 'Bij Molle Marie'.

Daarnaast bevond zich het café en kapsalon 'bij Marieken' Van der Sijpe. Iets verder was de fietsenhandel en café 'bij Torken' Van Den Eynde. Deze twee gebouwen werden gesloopt voor de parking van 'Café Korlick'.

Het hoekhuis met de Beekstraat was de woning van Donaat Ghijssels, koster en hulponderwijzer. Het werd de woonplaats van zijn dochter Alice, die huwde met onderwijzer Jozef Coppens. Nu is er de apotheek Coppens.

Rechts op de foto: droogkuis en kledingwinkel van de gezusters Maria en Paula Eeman en daarnaast het café en de kruidenierszaak 'de Coop', bij Germaine.

Het hoekhuis met de Plaatsstraat was café 'bij Soetj' (François) van Valentine Ruysinck, dochter van François.

In het huis dicht bij de straat was de herberg 'bij Zjep-pes Frans' van Frans Schoupe en Anna Herremans.

Beekstraat

Klooster en school

Het klooster

Tussen het huis van Dominique De Pelsmaeker en het klooster is er een voetpad: 'Nic zijn stretjen'.

Het klooster werd gebouwd (1862-65) onder impuls van pastoor Van Hoeymissen. Het was een groot gebouw met ruime vertrekken, veel kleine kamertjes (cellen) en een kapel. In deze kapel droeg E.H.Schouppe iedere werkdag de mis op.

Er waren een twintigtal zusters Franciscanessen. Sommigen van hen stonden in het onderwijs, anderen hielden zich bezig met de kantschool en nog anderen hielpen op de boerderij. Het gebouw voorbij het klooster was de koeienstal.

Rechts zien wij nog de schuur van 'Jef Nees' en verder de muur met de ingangspoort van 'koipers'. Hier woonden eens ambachtlieden die de bierkuipen ver-

vaardigden. Later kwam er de familie Van Mulders. Charles Van Mulders was kleermaker en werkte samen met zijn vrouw Maria en zijn ongehuwde zus Anna.

De school

In de Beekstraat bevond zich naast het klooster de vrije basisschool, bestuurd door de kloosterzusters. De drie kleuterklassen waren gemengd. In het eerste leerjaar zaten er nog enkel jongens bij juffrouw Maria Van Den Steen. Vanaf het tweede leerjaar gingen de jongens naar de gemeenteschool op de Driehoek.

Veel is er niet veranderd aan de gebouwen en de speelplaats. Waar op de prentkaart twee bloemperken zijn, stonden vroeger twee grote notelaars. De heiligenbeelden werden verwijderd en de ramen vervangen en een sanitair blok werd ingericht.

De school heet nu 'De Bloesem'.

BIERES
HAECHT

KERCKEN

Het dorp

Sfeerbeelden

Op wandel met de kleuters

De onderpastoorwoning, uiterst rechts, is bevestigd. De kinderen zijn op hun paasbest. Kwamen zij naar de processie kijken of viel er wat te vieren? Vóór het 'Estaminet' staat de waardin Delphine De Bodt. Zij is de echtgenote van Gustaaf Van Vaerenbergh. Iedereen kende de herberg 'bij Bakkers'.

De religieuze links is zuster Methodia die gedurende vele jaren de kleuters opving.

De middelste woning was van 'Maria uit de trapkesop'. Het huisje brandde af in 1939.

Serenade voor onderpastoor Van den Bossche

Een uitzonderlijk gebeuren voor onderpastoor Van den Bossche. Hij kreeg bij zijn aanstelling een serenade van de 'Symfonie der Christelijke Werklieden' van Ninove (foto blz. 126).

Op één van de oudste prentkaarten ziet men de rustige dorpsstraat, een weg geflankeerd door bomen, zonder elektriciteitspalen, zonder fietsen, auto's of paarden, enkel een paar dorpsbewoners en een hondje.

In het 'herenhuis' gebouwd door burgemeester Hendrickx, woonden vele jaren de onderpastoors van Kerksken. Later kwam Alfons Schoupe, een Kerkskense priester daar genieten van zijn pensioen. Hij werd geboren op 14 juli 1887 op Terlicht en werd leeraar in het O.-L.-Vrouw van Deinsbeke-instituut te Zottegem en in het Sint-Antoniuscollege te Ronse. Na zijn actieve periode bleef hij zich nuttig maken in het kerkelijk gebeuren van Kerksken.

In 1957 werd bij verbredingwerken van de rijksweg een gedeelte van de woning afgebroken.

Bij Votjen en bij de Mistinguetten

bewoond door Robert Welleman-Hilda Baeyens. Het derde huis was het café 'bij Votjen' (bijnaam voor een rond en mollig iemand) van August Reynaert en Mathilde Welleman.

Het volgende herenhuis werd gebouwd in 1904. Daar woonden eerst Jozef Temmerman en Marie Van Londersele en nadien tot vandaag hun zoon Paul Temmerman en Christina Kerckhove. Paul was de laatste gemeentesecretaris van het zelfstandige Kerksken vóór de fusie van de gemeenten in 1977.

In de woning met de witte luiken woonde de gerenommeerde kanthandelaarster Catherina Fermon, nu woont er Raf Lauwereys.

Na zijn terugkomst uit Amerika verbouwde Alphons De Waegeneer de woning ernaast en liet er 'Cinema Moderne', later 'Zaal Avalon' aanbouwen. De Kerkskenaren doopten het complex met een ludieke naam: 'be de Mistangetten'. Enkele vrouwelijke gezinsleden droegen hun haar 'à la Mistinguett', de onsterfelijke en internationaal bewonderde Franse vedette.

Op het Dorp en de Driehoek ('n Drouk) hangen overal vlaggen. Wellicht moet de processie nog komen of is ze juist voorbij?

Het huis vooraan rechts is van fotograaf Marcel De Rijck, zijn zoon Marc volgde hem op en is nog steeds actief in de zaak. De ouders van Marcel Alfons en Pauline Lauwereys staan in de deuropening. Zijn zus Maria staat voor de etalage.

Het huis ernaast, is de oudste woning in deze rij en werd gebouwd in 1900 voor veldwachter Theophile Welleman. Sinds de verbouwing in 1978 wordt het

wat gebeurde er met het reusachtige schip « TITANIC » ?

Cinema MODERNE

KERKSKEN

Maandag 8 Maart te 7,30 u.

Met de grote film over de ontzettende ramp van de

TITANIC

« De film « TITANIC » is wellicht de enige film die geen reclame nodig heeft. Ons iedereen kent de tragedie van het reusachtig oceanschip « TITANIC » 1912, op zijn eerste reis over de Atlantische Oceaan, met 2.200 opvarenden, er liep tegen een ijsberg.

« TITANIC » vergaan van de « TITANIC », die het leven kostte aan 400 passagiers, onmogelijke waarheid. Dit prachtig schip kon niet vergaan.

DE « TITANIC » KAN NIET ZINKEN. GA NAAR AMERIKA OP DE « TITANIC ». Met deze slagzinnen werd reclame gemaakt, en wat een ramp... het schip ontongelukkig op zijn eerste reis. Dit was de grootste zeeramp die de wereld ooit heeft.

« TITANIC » had de tragedie van de « TITANIC » nooit mogen bestaan hebben. Niemand dat deze oceanreus niet kon zinken was zo vast dat weinig moeite was, om de gevaarlijke ijsbergen te vermijden. Zelfs wanneer het ongeluk door ijs ontstond, was, getoefde nog niemand van de passagiers dat hun einde nabij was en de « TITANIC » tot ondergang gedoemd.

Slechts langzaam, wanneer raketten in de nacht werden afgeschoten, kon men de passagiers overtuigen dat het schip in nood was.

Driehoekstraat

De kapel

Dit is één van de oudste prentkaarten van de Driehoek. Langs de weg staan nog bomen, elektriciteitspalen zijn nog niet te zien.

De patriciërswooning achter het smeedijzeren hek werd gebouwd door Omer Heereman. Hij vervulde eerst het schepenampt in 1908 en een jaar later volgde hij de overleden burgemeester Hendrickx op. Hij bleef burgemeester tot zijn overlijden in 1937. De woning is nu eigendom van de familie Leo Van Zeir - De Bruyn.

De kapel aan de woning werd gebouwd in 1852 door een inwoner van Aaigem, de toenmalige eigenaar van de grond. Hij kreeg de volledige steun van pastoor Van Hoeymissen. Het is een neoclassicistisch bouwwerk dat een gewezen kapelletje verving dat *'afgebroken werd door het fransch gespuis'*. Men kwam er *'beewegen'* tegen het zogenaamde *'katrienewiel'* (huiduitslag). De kapel werd in 1985 beschermd als dorpsgezicht.

Door verwaarlozing staat het historisch gebouw er in een belabberde toestand bij. Het verdient beter!

Het grote huis op de hoek van *'het kapellebaantje'* met de steenweg, verbergt de weverijen van nijveraar Henri De Schepper, het wordt nu bewoond door de familie Geert Welleman-Vindevogel.

H. De Schepper-Meganck

TISSAGE
KERKXKEN (PAR HAELTERT)

TÉLÉPHONE ALOST : 2275.
COMPTÉ CHÈQUES POSTAUX 152448.
REGISTRE DU COMMERCE ALOST N° 1896.

KERKXKEN, 1e _____

Driehoekstraat

Driehoekstraat richting kerk

Hier zijn reeds elektriciteit- en telefoonlijnen te zien, maar geen verkeer, geen stress.

Henri De Neve, 'Lowiekes Henri', leidt zijn koeien uit 'den Biest' naar de stal in de Watervoor.

In het midden van de straat zit Marie Ghijssels (*Molle Marie*), waardin van het gekende café 'bij Molle Marie'. Achteraan het café was de toneelzaal waar de plaatselijke toneelvereniging 'Kunst en Vermaak' haar legendarische toneelstukken opvoerde. Links ziet men café 'bij Monges Miel' van Emiel Fermon, nu een gedeelte van café Roxy. In het kleine huisje woonde 'Witteken', zijn zoon Armand Van Keymolen was daar later garagist. Iets verder is er 'Jeef', Henri Poelaert en dan café 'bij Soeikes' van de zussen De Pelsmaecker. Het werkhuis is van wagenmaker Jozef Bogaert.

Het mooie herenhuis was van 'de secretaris' Gustaaf Meganck. Nu wonen er Laurent Roelandt en Simone De Rijck.

De drie 'Albert's': De Neve, Eeman en De Rijck, talentrijke acteurs, vereeuwigd op een foto.

Driehoekstraat Vanden Broukes

Links de bakkerij en de kruidenierswinkel 'Vandenbroekes' van de familie Van Den Brouck.

De boom links staat in het hofje van de schoenlappers 'Belzjens'.

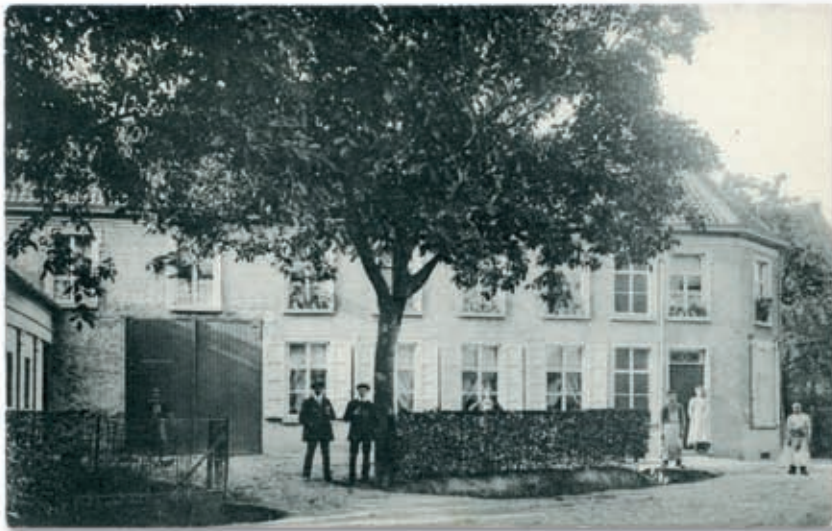
Achter de afsluiting was de woning en het café met toneelzaal 'bij Molle Marie' van Polidor Van Boven. (niet zichtbaar op de kaart). Daarnaast het café 'bij Monges Miel' van Emiel Fermon.

Het laatste huis op de foto is het café van Marcel Van Melckebeke. Marcel was handelaar in bouwmaterialen, haalde de melk op bij de boeren en was lid van de

gemeenteraad. Hij bouwde hier een nieuw woonhuis. Dit werd nadien de Generale Bank, nu verbouwd tot een appartementswoning.

Uiterst rechts staat 'Valeriken zijn Lisa'. Valerie Hunnink was schilder-behanger. Lisa hield de winkel open.

De man rechts met de witte bakkersschort is bakker Hector Renneboogh, beter gekend als 'Rennens Toor', hij rondde de kaap van 102 jaar!

Gemeentehuis - School en Cafés

Het gemeentehuis dat in 1872 werd gebouwd brandde af in 1932. Drie jaar later werd het nieuwe gemeentehuis in gebruik genomen. In het linkse gedeelte woonde de hoofdonderwijzer, na meester Van Gutte was dat Maurice Ghijssels. Het middelste gedeelte was het eigenlijke gemeentehuis en in het rechtse gedeelte was onderaan het zevende en achtste studiejaar van meester Maurice. Boven was de klas van meester Richard Ghijssels, het vijfde leerjaar. Zowel dit gebouw als de klaslokalen achteraan staan momenteel leeg en zijn weldra goed voor de sloop.

Rechts van het gemeentehuis was *'Piejeterkes'*, de thuis van Benoit Gees met zijn twee ongehuwde dochters Ida en Angèle. Gedurende jaren was hier *'de weeg'* (het kindervelzijn) gevestigd. Nu is deze woning restaurant Bresca geworden.

Verderop was het café *'bij Piejeters Jef'*, uitgebaat door Jozef Gees en Palmyre Pardaens.

Het lage witte huis was van Alfons Van Keymolen. Zijn vrouw Marie Gees, *'Slinkes Marie'*, had er een kruidenierswinkeltje en verkocht snoep aan de schoolkinderen.

Het volgende huis was van de familie François Van Vaerenbergh en Maria Goessens. *'Soeiken'* was fruit-handelaar en hij was de eerste die ooit het huisvuil ophaalde met zijn vrachtwagen.

Het café rechts *'bij Piens'* huisde Frans Piens en Rachel De Rouck. De volgende huizen waren van Felix Heyman (*Fel*) en het café *'bij Kroes Tinne'*; hier bouwden later Lucien Impens en Honorine Van Laethem een burgerswoning. In het hoge gebouw was café *'bij Pigille'* van Dominique Baetens en Louise Swaelens gevestigd. Het lage huisje was café *'bij Poeëters'*, later café Albert Raes en Camilla Impens.

Achteraan op de foto: café *'bij den berremiejester'* Gustaaf Janssens, dat later kantoor BAC werd en nu architectenbureau De Winne.

1	1776	1776	1776
2	1776	1776	1776
3	1776	1776	1776
4	1776	1776	1776

Report

2465752 52. 2465752

31 Decembre 1886.
 Balance de Sortie
 L' etab. de compte

à Divers
 Van Gbeluwe
 De Benwel
 Caroy sires
 D. H. de se siere a siens
 S. Broothaers
 Loizul fils (apte de Gerges)
 B. Hooff
 Manufacture de feutes & chapeaux
 Lombria - Everaerts
 Loizul fils (apte de hesses)
 Motteriel
 A. Godfrinx
 A. Stufmann
 Y. C. Wille & Cie
 Société Japonaise
 Emile Bouloune
 Lubbe, Gobert & Cie
 Fabrique Nationale de chapeaux
 Ch. Thijs
 J. J. J.

68 96
 225 34
 65 28
 34 02
 1409 40
 4340 15
 3229 11
 345 1
 12 2
 3574 0
 64010 7
 96
 99
 256
 761
 57
 3261
 314 05
 1797
 85
 934

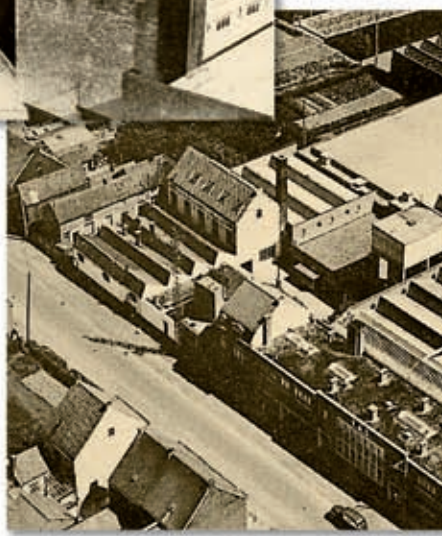
Adrien Smits

31 ditto
 à

Divers
 Capital
 Ch. Koel
 Duytynck - Bazar
 E. Ledu
 V. der Linden - De L'Arbre
 Gondrand sires
 V. der Smissen sires
 E. Jupp
 H. E. Schlechtendahl
 H. E. de Cocquian des Koll
 M. Adrien Smits
 Loizul fils (apte d'ouv.)
 R. Verlegh
 H. Beydemann & Co
 M. Marinus Barge
 Wolff & Steinmann
 Ch. Oderijk
 Oscar Hevenich & Co
 Dellme & Cie

146853
 119
 15
 23
 102
 71 15
 50 65
 187 53
 1531 73
 1947 03
 311 85
 1653 90
 422 77
 12425 59
 675 -
 3235 66
 457 85
 62 16
 6213 61
 692 45
 170 03

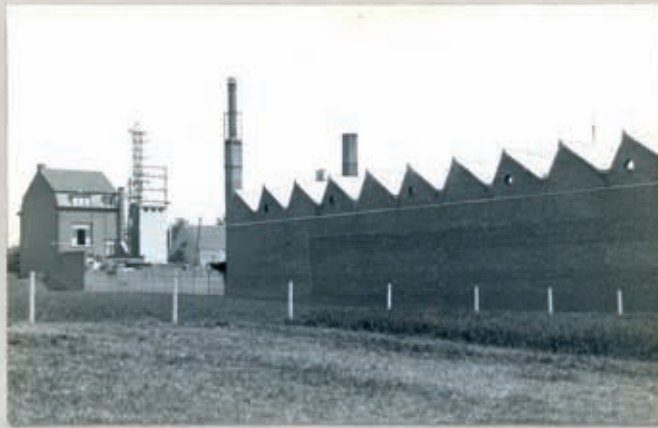
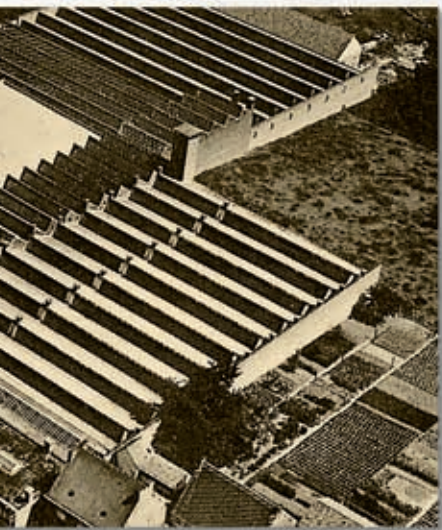
Terlicht et Fabriek van Kerksken

Op het einde van de 19e eeuw waren een zestal linnenweverijen actief in Kerksken, o.m. een belangrijke vestiging van de Aalstenaar Charles Levionois op Terlicht. In 1873 werd deze zijdeweverij verworven door Adrien Smits. De wankelende economische toestand vergde een voortdurende aanpassing van de productiemethoden. Smits stelde zijn thuiswerkers moderne handweefgetouwen ter beschikking. Het aantal werknemers steeg van 50 naar 150. Het ging de firma Smits voor de wind. In 1887 was een groot gedeelte van de zijdeproductie bestemd voor de export, zelfs naar Japan.

In 1926 is de handweverij zo goed als verdwenen en komt er een uitbreiding met 136 mechanische weefgetouwen. De moderne weefgetouwen verwerkten katoen in plaats van zijde. Smits werd marktleider in voering voor de kledingindustrie. In 1932 komen er opnieuw 120 weefgetouwen bij en het ploegensysteem doet zijn intrede. In 1937 werd het familiebedrijf Smits omgevormd tot NV TAS (*Les Tissages et Apprêts de Soieries*). Na een dipje tijdens WO II kwam er een uitbreidingsfase. Een nieuwe spinnerij werd geïntegreerd in de weverij met meer dan 700 weefgetouwen.

Een 300-tal werknemers verwerkten ruwe katoen tot afgewerkt product.

Vanaf 1960 schakelde men over naar synthetische vezels (nylon). Stoffen als Nyltas en Restitas werden onder de merknaam Fabelnyl op de markt gebracht. Nylon betekende echter de doodsteek voor de katoenspinnerij. In maart 1967 werd Tas-Seneffe opgericht. Jacques Smits wilde met de hulp van de Waalse streekeconomie een textielimperium uitbouwen. Met de hulp van de wevers uit Kerksken werd de nieuwe fabriek in Seneffe opgestart. Na 4 jaar was de groep virtueel failliet. Een sluiting kon vermeden worden, dankzij de inzet van directeur Cyriel Van den Eynde, senator Paula Van Opdenbosch en burgemeester Georges Deleenheer. Een herstructurering volgde in 1977 en NV TAS werd overgenomen door de dochtermaatschappij NV TIS (*Textile International Sales*) die zich specialiseerde in het vervaardigen van zeildoek. In 1993 waren er nog een 90-tal werknemers. Uiteindelijk werd NV TIS overgenomen door de textielreus Sioen Industries uit Ardoio. Eind 2011 waren er nog een 50-tal werknemers.

1 1/2 hoesd tarwe 1 Jaer
Olie Windt molen

Herackhen Lande Van aels

op den 23 October 1769
heeft passchier meganck van
de mayt oetroy becommen
om te mogen drigeren binnen
de Vorste prochie van Kercken
op het canton genaemt den
Hercke wegh, eenen Cooren
wint molen metts Detailid.
voor Jaerlyckij sche recognitie
van een hoesd en half tarwe
te beginnen met de date
van den Groen Maende
oetroy end. opder voordere
Latten end. Conditeer
Dreder bij het voorsijde
oetroy vermult.

1 1/2 hoesd tarwe 1 Jaer
Cooren Wint molen

Molens Mulders molen

's Mulders molen (eene coorenmolen) werd in 1759 gebouwd door Passchier Meganck op het hoog gelegen Terlicht. Hij was niet aan zijn proefstuk toe, want ook in Aaigem liet hij een molen bouwen. Na zijn dood werd zijn schoonzoon Joannes Van der Smissen de molenaar. De familie Van der Smissen met Robert Van der Smissen als laatste molenaar bleef uitbater tot in 1928, het jaar dat de reus uit het straatbeeld verdween.

De trots van Terlicht ging tegen de vlakte. Er rest ons nog een prentkaart en het toponiem 'Molenbaan'.

Guy
166

uit Kerckken